

VALION LUONTOTYÖ

Erika Haakana

Kehityspäällikkö, ilmasto- ja luontotiimi

SISÄLTÖ

Miten maitotila vaikuttaa luontoon?

Aiempiä saavutuksia

Valion luontotyö 2024

LUONNON MONIMUOTOISUUS?

EKOSYSTEEMIT
Elinympäristöjen vaihtelevuus

LAJIT
Eliöyhteisöjen monimuotoisuus

GEENIT
Eliöiden perintötekijöiden erilaisuus

FIKSUSTI TOIMIVA MAITOTILA VAHVISTAA LUONNON MONIMUOTOISUUTTA

ELINYMPÄRISTÖ

ELINYMPÄRISTÖJEN KÖYHTYMINEN

Yksipuoliset viljelykierrot, torjunta-aineiden käyttö, eroosio, pientareiden ja reuna-alueiden väheneminen, laiduntamisen loppuminen, **umpeenkasvu**

ELINYMPÄRISTÖJEN KUNNOSTAMINEN

Laitumien, perinnebiotooppien ja kosteikkojen perustaminen ja hoito, monimuotoisuusalat ja -kaistat

HYÖDYLLISET KÄYTÄNNÖT

Laiduntaminen, uudistava viljely, luomu, **monipuoliset viljelykierrot**, biologinen typensidonta

HAITALLISET KÄYTÄNNÖT

Torjunta-aineiden käyttö, ravinnevalumat, metsänraivaus rehuntuotantoon ja lannanlevitysalaksi

Vieraslajien leviäminen

Karja ympäristön hoitajana ja raivaajana, lanta laitumella

RAVINTEET JA KEMIKAALIT

RAVINNE-VALUMAT

Lannan ravinteet vesistöissä ja ilmassa

RAVINTEIDEN KIERRÄTYS

Lannan ravinteet viljelykasveille, lannan käytön tehostaminen mm. biokaasuksi korvaamaan fossiilisia polttoaineita

ILMASTONMUUTOS

HIILINIELUT

Nurmipellot, perinnebiotoopit ja metsät hiilinieluna

KASVIHUONE-KAASUPÄÄSTÖT

Nautojen tuottama metaani, lannankäsittely, turvemaiden viljely

BIODIVERSITEETTI

Pölyttäjät viihtyvät hiilinenurmen kukinnoissa, muut hyönteiset esim. kovakuoriaiset vastaavasti karjan lantakasoissa. Linnut käyttävät hyönteisiä ravintonaan ja maitotilan rakennuksia pesä- ja suojapaikkoinaan. Näin lajien runsaus ylläpitää maatilan ekosysteemin biodiversiteettiä.

ESIMERKKEJÄ AIEMMISTA SAAVUTUKSISTA

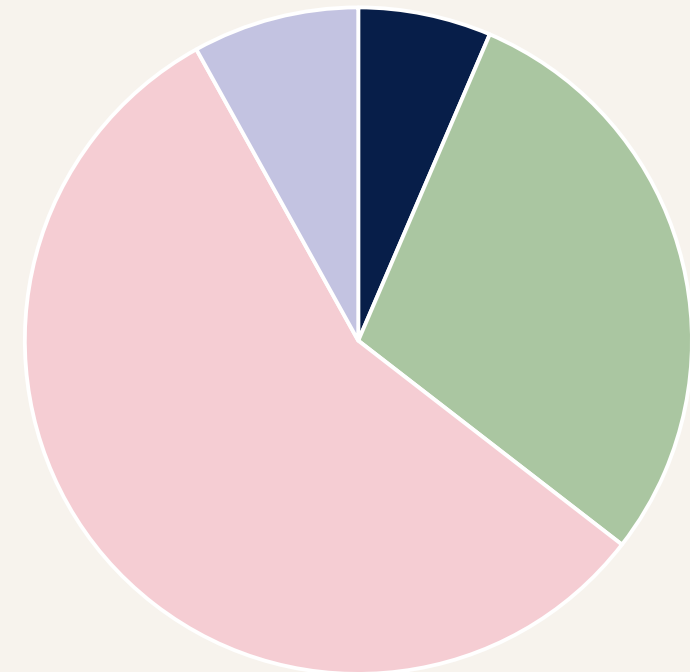
luonnon monimuotoisuuden puolesta

The background of the slide is a photograph of a rural landscape at sunset. The sky is a gradient of orange and yellow, transitioning into a darker blue at the top. In the foreground, there is a field of purple flowers. Several cows are visible in the middle ground, some standing and some grazing. The overall mood is peaceful and natural.

MAITOTILAN LUMOKARTOITUS 2019-2021

- ✦ MKN maisema-asiantuntija laati kartoituksen maastokäyntinä kasvunkauden aikana
- ✦ Maastotarkastelut tehtiin yhdessä tilan kanssa, tilalle sopivana ajankohtana
- ✦ Kartoitusraporttiin koottiin konkreettisia, yhdessä tilan kanssa pohdittuja kehittämissuhteita
- ✦ Kartoituksessa tarkasteltiin erityisesti pellon ulkopuoliseen alaan, monimuotoisuuspeltoihin, kerääjäkasveihin, laidunnukseen, indikaattori- ja vieraslajeihin

Tuloksia kartoituksesta 2019-2021

- luontoarvo vähäinen, 4 tilaa
- luontoarvo kohtalainen, 18 tilaa
- luontoarvo hyvä, 35 tilaa
- luontoarvo erinomainen, 5 tilaa

UUDISTAVAN MAATALOUDEN SAAVUTUKSIA

OLEMME KOULUTTANEET

1500

maitotilaa eli noin
40 % Valion tiloista

LÄHES

2500

maitotilaa on raportoinut oman
maidontuotantonsa hiilijalanjäljen Carbo®
ympäristölaskurilla.

VALIOLAISILLA TILOILLA
KIVENNÄISMAISTA

44 %

eli 128 000 ha viljellään uudistavasti

LUONTOTYÖ NYT

VASTUULLISTA SUOMALAISTA MAITOA

KOHTI
HIILINEUTRAALIA
maitoa 2035

Palkitsemme maitotiloja rahallisesti
ilmasto-, lumo- ja hyvinvointityöstä.

Maitotilat ylläpitävät eri lehmärotuja,
mm. Suomen kolme maataislehmärotua.

Yli 70 % maitotiloistamme
laiduntaa karjaansa.

100 % soijaton ruokinta,
lehmät syövät pääasiassa nurmea.

Tavoite: hiilijalanjälki nolla vuonna 2035.
Olemme osa ilmastoratkaisua.

LUONTOTYÖMME SUUNTA 2024

Kehitämme **tilakohtaista luontojalanjälkimittaria**.

Kehitämme Valion **luonto-ohjelmaa**, joka sisältää luontostrategian ja -tiekartan.

Käynnistämme teollisuusalueiden luontokartoitukset **Äänekoskelta**.

Käymme vuoropuhelua **vaikuttavan luontotyön** tekemisestä ja kehittamisestä.

Käynnistämme **hiilineutraalimaitotilapilotin**, jonka tavoitteena on tuottaa hiilineutraalia maitoa yhä monimuotoisemmassa maatalousympäristössä.

Olemme selvittäneet **arvoketjumme luontovaikutukset** ja nyt kartoitamme mahdollisuuksiamme asettaa **yritystason luontotavoitteet**.

Pilotoimme heikkotuottoisen **turvepellon ennallistamista** monihyötykosteikoksi.

Luontoyöemme keskiössä ovat **laidunnus, perinneympäristöt, uudistava maatalous ja luomutuotanto**.

KUVIA ÄÄNEKOSKELTA

KUVIA PILOTTITILOILTA

KIITOS!

